

SZČO (živnostníci) a odvody do zdravotnej poistovne od 1.1.2013

Ako sa vypočítajú preddavky SZČO na zdravotné poistenie od 1. januára 2013?

Od 1.1.2013 sa zásadným spôsobom menia odvody živnostníkov a ďalších SZČO na sociálne a zdravotné poistenie.

Zdravotné poistenie

Každá SZČO je podľa zákona č. 580/2004 Z. z. povinná platiť preddavky na zdravotné poistenie za každý kalendárny mesiac.

Od januára 2013 sa preddavky na zdravotné poistenie vypočítajú nasledovne:

1. Z daňového priznania za rok 2011 sa vezme **základ dane dosiahnutý z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti** podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov okrem príjmu z výkonu činnosti osobného asistenta.

Základ dane sa uvádzza na riadku 43 daňového priznania za rok 2011 typ B. Ak SZČO za rok 2011 dosiahla stratu, riadok 43 sa nevyplnil ale naopak v daňovom priznaní sa uviedla strata na riadku 44.

Do ďalšieho výpočtu sa tak zoberie **suma uvedená v riadku 43 alebo riadku 44** daňového priznania za rok 2011, typ B.

Pozor, táto suma by sa mala znížiť o sumu vyplývajúcu z prípadnej činnosti osobného asistenta.

2. K základu dane respektíve k daňovej strate podľa bodu 1 sa **pripočíta suma poistného na sociálne poistenie a suma poistného na zdravotné poistenie** z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2, ktoré sú zapísané v tabuľke č. 1, VI. oddiel v daňovom priznaní.

3. Sumu, ktorá sa takto dostane, **sa vydelí počtom mesiacov** vykonávania činnosti, tak ako sú zapísané v tabuľke č. 1, VI. oddiel v daňovom priznaní a výsledok sa ďalej **vydelí koeficientom 1,9** a zaokrúhlí na najbližší eurocent nadol. Dostaneme tak základ pre výpočet preddavkov.

4. Ak SZČO nie je súčasne aj zamestnancom (nepracuje v pracovnom pomere, na dohodu, nie je štatutár obchodnej spoločnosti s odmenami) a nie je súčasne poistencom štátu (nie je študent, dôchodca, matka starajúca sa o dieťa do 6 rokov...) – tak základ pre výpočet preddavkov musí byť **najmenej 393 eur.**

5. Pre všetky SZČO zároveň platí, že základ pre výpočet preddavkov **nemôže byť vyšší ako 3930 eur.**

6. Preddavok na zdravotné poistenie sa vypočíta **sadzbou 14%** zo základu pre výpočet preddavkov. SZČO, ktorá je invalidná, resp. má preukaz ZŤP, má **sadzbu 7%.** Preddavok sa zaokrúhlíuje na eurocent nadol. Preddavok sa neplatí, ak jeho výška nedosahuje aspoň 3 eurá.

Príklad:

Živnostník, poberateľ starobného dôchodku, dosiahol za rok 2011 stratu -1000 eur (riadok 44 v DP typ B za rok 2011). Sumy poistného v DP uviedol nasledovne: Sociálne poistenie 1200 eur, zdravotné poistenie 480 eur. V roku 2011 podnikal celých 12 mesiacov.

Základ pre výpočet preddavkov tak bude:

$$-1000 + 1200 + 480 = 680$$

680 / 12 / 1,9 = 29,82 ...túto sumu nemusí uvedený živnostník zvýšiť na 393 eur, pretože je ako poberateľ starobného dôchodku súčasne poistencom štátu.

Výška preddavku:

$$14\% \text{ z } 29,82 = 4,17 \text{ eura}$$

Príklad:

Živnostník, nie je súčasne ani zamestnanec ani poistencem štátu, dosiahol za rok 2011 základ dane 5000 eur (riadok 43 v DP typ B za rok 2011). Sumy poistného v DP uviedol nasledovne: Sociálne poistenie 700 eur, zdravotné poistenie 650 eur. V roku 2011 začal podnikať v marci, podnikal tak celých 9 mesiacov.

Základ pre výpočet preddavkov tak bude:

$$5000 + 700 + 650 = 6350$$

6350 / 9 / 1,9 = 371,34 ...túto sumu musí uvedený živnostník zvýšiť na 393 eur, pretože nie je súčasne ani zamestnancom, ani poistencom štátu.

Výška preddavku:

$$14\% \text{ z } 393 = 55,02 \text{ eura}$$

Poznámka:

Od 1.1.2013 platia poistné na zdravotné poistenie ako zamestnanci aj "dohodári" – teda osoby pracujúce na dohody o pracovnej činnosti alebo dohody o vykonaní práce – s výnimkou študentov pracujúcich na dohody o brigádnickej práci študentov, starobných dôchodcov, invalidných dôchodcov, výsluhových dôchodcov v dôchodkovom veku, invalidných výsluhových dôchodcov. Ak zdravotne poistený dohodár je súčasne aj SZČO, netýka sa ho tak od 1.1.2013 povinnosť zvýšiť základ pre výpočet preddavkov na 393 eur.

Preddavky na rok 2013 vypočíta a oznámi SZČO jeho zdravotná poist'ovňa

Podľa vyššie uvedeného postupu si SZČO nemusia vypočítať preddavky na rok 2013 sami. Výšku preddavkov im vypočítajú ich zdravotné poist'ovne.

Podľa § 28a ods. 11 zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení je zdravotná poist'ovňa povinná na základe údajov, ktoré jej zašle Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (a ten ich získa od Finančnej správy SR) vypočítať samostatne zárobkovo činnej osobe preddavky na poistné na rok 2013 a ich výšku oznámiť samostatne zárobkovo činnej osobe do 31. januára 2013.

Pozor, taká SZČO, ktorá k 1.1.2013 zmenila zdravotnú poist'ovňu, musí do 8. februára 2013 novej zdravotnej poist'ovni oznámiť výšku preddavkov, tak ako mu ich oznámi podľa predošlého odseku jeho bývalá zdravotná poist'ovňa.

Odporučam Vám preto počkať s platením preddavku za január 2013 dovtedy, kým sa nedozviete ich výšku od Vašej zdravotnej poist'ovne. Výšku preddavkov si overte podľa postupu uvedeného vyššie.

Splatnosť preddavku za január 2013 je najneskôr do 8. februára 2013. Splatnosť preddavkov za ďalšie mesiace je vždy do 8.-ho dňa nasledujúceho mesiaca.